

wie betaalt de "omvormer" ?

gust de meyer

Artikel 12 en 13 van het «koninklijk besluit betreffende de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden» (26 december 1966) zeggen :

«Art. 12. De uitvoering en het technisch onderhoud van de aansluiting op het net voor distributie van radio-omroepuitzendingen zijn ten laste van de verdeler :

a. tot de klankweergave of tot de beeld- en klankweergever, in het geval dat het eindontvangtoestel door de verdeler geleverd wordt ;

b. tot de aansluitingsklemmen van het eindontvangtoestel in de andere gevallen.

Art. 13. ...Indien de abonnee van een net van distributie van omgeroepen televisieuitzendingen een ontvangtoestel voor omgeroepen televisieuitzendingen als eindontvangtoestel gebruikt, is de verdeler er toe gehouden kosteloos te zijner beschikking te stellen :

1. de inrichting die desgevalend nodig is om dit toestel te kunnen gebruiken zonder het nodig weze het te wijzigen en zonder dat er een vermindering uit voortvloeit van zijn reproductiekwaliteiten of van zijn mogelijkheden wat de keuze van de doorgegeven programma's betreft ;

2. de eventuele hulpbenodigdheden om : ...

c. zo nodig, de frequenties, waarop de signalen doorgegeven worden, opnieuw te verplaatsen naar de normale frequentiebanden van de radio-omroepontvangtoestellen.»

Tot de hulpbenodigdheden voor het omzetten van de frequenties zou de zogenoemde convertor kunnen gerekend worden. De convertor is nodig om volgende reden.

De verdeling van het signaal voor radio- en TV-ontvangst kan gebeuren via twee soorten kabels. De UHF-VHF-kabels kunnen voldoende TV-programma's versturen zonder omvormer, maar zijn duurder. De VHF-kabels beschikken slechts over een beperkte mogelijkheid om programma's van verschillende zenders te verzenden. In tegenstelling tot de UHF-VHF kabels moet nu, wil men meer dan een zestal programma's kunnen aanbieden, een omzetting van de UHF-kanalen gebeuren in VHF die dan juist voor het TV-toestel van de kijker terug omgevormd worden via een convertor. VHF-kabels zijn goedkoper en worden gebezigd voor landelijke gebieden.

Een eerste versie van de lezing van het geciteerde KB zou dan als volgt kunnen geformuleerd worden : aangezien de convertor tot de bedoelde hulpbenodigdheden voor de omzetting van frequenties kan gerekend worden, dient de verdeler deze omvormer te betalen en niet de kijker-abonnee. Deze zal zich niet tot een abonnement op de kabel-TV laten verleiden wanneer slechts 2 à 3 programma's meer worden aangeboden dan hij met een sprietantennetje kan capteren.

Kabel-TV wordt pas aantrekkelijk wanneer een tiental programma's binnen het bereik komen. De kunst zou er, steeds volgens deze versie, in bestaan de mensen deze mogelijkheid tot een tiental programma's te suggereren, daarvoor echter niet de kabels aan te leggen die dit zonder meer mogelijk maken maar de kijker te laten opdraaien voor

deze «tekortkoming». Dit gebeurt dan door hem de omvormer van de signalen naar zijn toestel zelf te laten betalen. De prijs die voor de omvormer dient betaald te worden zou dus niet enkel de noodzakelijke prijs voor een paar programma's meer zijn, maar onwettelijk. Het KB kan dan als volgt geïnterpreteerd worden : De verdeler van kabelprogramma's moet aan de kabelkijkers een optimaal en gelijkvormig aanbod kunnen garanderen zonder dat de kabelkijker daarvoor andere inspanningen of kosten hoeft op te brengen dan het abonnementsgeld, m.a.w. de distributiemaatschappij dient haar net aan te passen aan het toestel van de abonnee en niet andersom. Dit is de interpretatie van Test-Aankoop, de Verbruikersunie, die over dit probleem een standpunt heeft ingenomen en meent dat het abnormale, een overtreding ingang gevonden heeft en als normaal is gaan beschouwd worden. Test-Aankoop raadt diegenen die zich benadeeld voelen aan de RTT en de kabeldistributiemaatschappijen door een schriftelijk schrijven onder druk te zetten om de toepassing van de wet te eisen. Een andere interpretatie wordt gegeven door de RTT. Daarbij is het van belang het onderscheid tussen een «eindontvangtoestel» en een «radio-omroepoestel» (geldt ook voor TV-toestellen) aan te houden. Met eindontvangtoestel worden de zogenaamde slaaf-toestellen bedoeld, met een radio-omroepontvangtoestel kunnen, via een antenne, zelf ook programma's opgevangen worden. Het KB zou dan moeten geïnterpreteerd worden als betrekking hebbend op de eindontvangtoestellen. In dit systeem van kabeldistributie zou elk programma via een aparte kabel tot een speciaal toestel bij de kijker komen. De ontwikkeling van de kabeldistributie heeft echter zo'n vaart genomen dat dit systeem vlug verouderd was en men is overgegaan tot de eerder genoemde UHF-VHF of VHF-met-omvormer systemen. Zonder twijfel zou onder dit eindontvangtoestel-systeem de verdeler voor alle hulpbenodigdheden voor de ontvangst van alle programma's kosteloos moeten zorgen.

De wettekst is dus verouderd, ook op het punt van de omschrijving van de distributiesystemen.

Het nieuwe KB dat wordt voorbereid zou interpretatie uitsluiten. Onwettelijk is in elk geval wanneer de distributiemaatschappij meer zou vragen voor een abonnement dan haar in haar exploitatievergunning is toegestaan, die evenwel van verdeler tot verdeler kan verschillen. Op dit punt kunnen principiële bezwaren gemaakt worden. Wanneer elke Belg voor zijn kijk- en luistergeld even veel betaalt (behoudens uitzonderingen voor bepaalde groepen) zullen kabeldistributiemaatschappijen er natuurlijk voor zorgen de investeringen te recupereren zonder de winst aan te tasten. Vandaar dat de inwoners van de ene gemeente of stad meer of minder betalen voor minder of meer kabelprogramma's die in andere gemeenten of steden worden aangeboden ; vandaar dat de inwoners in minder bevolkte straten niet over kabeltelevisie kunnen beschikken omdat daar de aanleg voor de verdeler te veel gaat kosten. □